

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 2020-7-6864
Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Socialstyrelsens allmänna råd om tillämpningen av förordningen (2020:163) om tillfälligt förbud mot besök i särskilda boendeformer för äldre för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19;

**HSLF-FS
2020:41**

Utkom från trycket
den xx xx 2020

beslutade den 13 juli 2020.

Tillämpningsområde

I dessa allmänna råd ges rekommendationer till den som är verksamhetsansvarig för sådana boenden som avses i 5 kap. 5 § andra och tredje styckena socialtjänstlagen (2001:453) eller för motsvarande boendeform i 7 kap. 1 § första stycket 2 samma lag.

Bestämmelser om förbud att ta emot besök i särskilda boendeformer för äldre finns i förordningen (2020:163) om tillfälligt förbud mot besök i särskilda boendeformer för äldre för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.

De allmänna råden syftar till att ge stöd vid bedömningar av om undantag kan medges från förbudet mot besök i enlighet med 4 § förordningen om tillfälligt förbud mot besök i särskilda boendeformer för äldre för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 och om det finns behov för yrkesutövare att vistas i ett sådant boende i enlighet med 2 § andra stycket samma förordning.

Planering för säkra besök

När den verksamhetsansvarige ska göra en bedömning av om undantag från förbudet mot besök kan medges bör denne beakta vilka förutsättningar som finns i det aktuella boendet för att göra det möjligt att genomföra besöket på ett säkert sätt och därigenom förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Det kan t.ex. gälla att beakta lokalernas utformning och möblering inom- och utomhus. Den verksamhetsansvarige bör med utgångspunkt från förutsättningar i det aktuella boendet även se över vilka åtgärder som behöver vidtas där inför besök.

Vidare bör den verksamhetsansvarige ta fram rutiner för hur besök i boendet ska genomföras på ett säkert sätt.

Rekommendationer till stöd för utformning av lokala rutiner gällande smittförebyggande åtgärder när undantag har medgetts finns i Folkhälsomyndighetens Rekommendationer vid besök i särskilda boendeformer för äldre under covid-19-pandemin.

Besök inomhus respektive utomhus

Om det är möjligt, bör besök i första hand tas emot utomhus. Om ett besök behöver tas emot inomhus, bör det särskilt beaktas att det kan ställa högre krav på vilka åtgärder som behöver vidtas för att besöket ska kunna genomföras på ett säkert sätt.

Stödja kontakt med närstående

Personalen i boendet bör vid behov ge stöd och hjälp till de boende och närstående som önskar ha kontakt genom besök.

Om det inte är möjligt att ta emot besök på ett säkert sätt, bör den boende så långt det är möjligt få stöd och hjälp till kontakt på annat vis än genom besök, t.ex. via telefon eller videolänk.

Omständigheter för att medge undantag från besöksförbud

Inomhus

Omständigheter som kan motivera undantag från förbudet mot besök som behöver göras inomhus kan t.ex. vara

- behov av besök i samband med vård i livets slutskede,
- behov av besök av en besökare som har en obotlig icke smittsam sjukdom och själv är i livets slutskede, och
- vid stark oro hos den boende som inte bedöms kunna lindras på annat sätt än genom besöket.

En boendes starka oro kan särskilt behöva beaktas i anslutning till inflyttning till boendet, efter utskrivning från slutenvård eller då den boende har en demenssjukdom med stark oro som symtom.

Även förekomst av antikroppar hos en för covid-19 symtomfri besökare kan motivera undantag från förbudet mot besök. För att kunna motivera ett sådant undantag bör antikroppstestet inte vara äldre än sex månader och ha genomförts i enlighet med rekommendationerna i Folkhälsomyndighetens vägledning för antikroppspåvisning.

Utomhus

Omständigheter som kan motivera undantag från förbudet mot besök som kan hållas utomhus, utöver de omständigheter som anges ovan för besök inomhus, kan t.ex. vara

- behov av besök för att främja en aktiv och meningsfull tillvaro för den boende i gemenskap med andra, och
- behov av besök av närstående för att hålla kontakt över tid och minska negativa effekter av ensamhet.

Den som i sin yrkesutövning har behov av att vistas i ett boende

Yrkesutövare som inte hör till personalen i ett boende, men tillhandahåller tjänster i form av t.ex. tandvård, fotvård, tolkning och reparationer, bör anses ha behov av att vistas i boendet om

- behovet inte kan tillgodoses på annat sätt,
- utförande av tjänsten inte kan anstå, och
- tjänsten behöver utföras för att skydda den boendes liv, säkerhet eller hälsa.

Dessa allmänna råd ersätter Socialstyrelsens allmänna råd (HSLF-FS 2020:17) om tillämpningen av förordningen (2020:163) om tillfälligt förbud mot besök i särskilda boendeformer för äldre för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.

Socialstyrelsen

OLIVIA WIGZELL

Katrin Westlund

HSLF-FS
2020:41

HSLF-FS kan laddas ned eller beställas via
Socialstyrelsens publikationsservice
webb: www.socialstyrelsen.se/publikationer
e-post: publikationsservice@socialstyrelsen.se

